

## شایستگی های کلیدی در نصب مدیران دستگاه قضایی بر اساس بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

حسین تاج آبادی \*

مهدی بیات \*\*

دریافت مقاله: ۹۱/۲/۹

پذیرش نهایی: ۹۲/۴/۳

### چکیده

این پژوهش با استفاده از روش استراتژی نظریه داده بنیاد متن بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری از فروردین ۱۳۶۸ تا اسفند ۱۳۸۸ به عنوان یک منبع غنی برای طراحی الگوی دقیق و علمی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران را مورد بررسی و پژوهش قرار می‌دهد. براساس نظریه داده بنیاد در مرحله اول یعنی کدگذاری باز، متن بیانات و مکتوبات رهبری کدگذاری شد و در مرحله بعد از طریق کدگذاری محوری، پس از مشخص شدن طبقات اصلی و فرعی، الگوی اولیه ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران ایران از دیدگاه مقام معظم رهبری عرضه شد که پس از مراجعه به صاحب نظران و خبرگان، ضمن اصلاح و تعدیل و استفاده از نرم افزار SPSS الگوی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران از دیدگاه مقام معظم رهبری طراحی شد. طبقات اصلی الگو شامل "معرفت و ایمان"، "عبودیت و عمل صالح"، "احساس مسئولیت و تعهد"، "عدالت خواهی"، "مردمی بودن"، "روحیه و تفکر بسیجی"، "خدمتگزاری"، "خودباوری و اعتماد به نفس"، "کارآمدی"، و این نه طبقه اصلی شامل طبقات فرعی است که در مجموع الگوی ویژگیهای شایسته سالاری را تشکیل می‌دهد. نه ویژگی اصلی در قالب سه دسته شایستگی، مکتبی، رفتاری و فردی دسته بندی شد. در این مقاله تلاش می‌شود مهمترین ویژگی درانتصاب مدیران یعنی "کارآمدی" و مهمترین ویژگی عدالت خواهی یعنی "رعایت قانون" مورد بررسی قرار گیرد.

**کلید واژه‌ها:** شایسته سالاری، شایستگی‌های کلیدی، مقام معظم رهبری.

[ht1342@yahoo.com](mailto:ht1342@yahoo.com)

\* نویسنده مسئول: استاد یار دانشگاه صنعتی مالک اشتر

[mbayat52@gmail.com](mailto:mbayat52@gmail.com)

\*\* کارشناس ارشد مدیریت نظارت و بازرسی دانشگاه صنعتی مالک اشتر

## ۱- مقدمه

قوه قضاییه در کشور ما نقش و جایگاه بی‌نظیر و ممتازی دارد. قوه قضاییه رکنی است که با سلامت و استقامت و صلاح آن، تمام عیوب در دستگاه‌های اجرایی در بخش‌های مختلف مدیریت و سازماندهی کشور و در سطح جامعه به مرور از بین خواهد رفت. نقش قوه قضاییه در نظام اسلامی جزو سرفصل‌های مهم اداره مطلوب کشور به شمار می‌آید. قوه قضاییه می‌تواند مظهر کارآمدی و عدالت در نظام اسلامی باشد. قوه قضاییه، با صلابت با اقتدار و با تصمیم‌گیری درست و بهنگام می‌تواند جلوی پیدایش و رشد جرائم و توسعه خلاف را در دستگاه‌های مختلف بگیرد؛ از ظلم به مظلومان و مستضعفان جلوگیری کند؛ از قدرت‌نمایی کسانی که به زر و زور مسلحند، جلوگیری کند و این تحقق نمی‌یابد مگر با رعایت شایسته سالاری در نصب مدیران در دستگاه قضایی کشور؛ لذا با عنایت به جایگاه رهبری و نقش ولایت فقیه در مهندسی و حفظ خط و جهت نظام و با در نظر گرفتن این نکته که خط رهبری خط انبیا و اولیای الهی و ترجمان قرآن و عترت است و با توجه به نبودن الگوی شایسته سالاری مبتنی بر نظر معظم له، این پژوهش با استفاده از استراتژی نظریه داده بنیاد، منویات مقام معظم رهبری "مد ظله العالی" را به عنوان تعیین کننده و مبنای تعیین الگوی شایسته سالاری در نصب مدیران در جمهوری اسلامی ایران قرار می‌دهد و از این نظر کاری نوین در این عرصه به شمار می‌رود.

## ۲- بیان مسئله

شایسته سالاری از محوریت‌ترین و اصولی‌ترین موضوعاتی است که بارها در متون اسلامی به آن توجه شده و در اعتقادات و فرهنگ غنی ایران اسلامی ریشه دارد و بارها در متون اسلامی به آن پرداخته شده و بقای نظام اسلامی در گرو همین شایسته سالاری است. شایسته سالاری موضوعی است که تصور آن موجب تصدیق آن است. هر کشوری به منظور پایداری و موفقیت در عرصه‌های داخلی و خارجی نیازمند الگوی بومی برای توسعه شایستگی است. با نگاهی دقیق می‌توان گفت که اساساً انقلاب اسلامی ایران و حرکت عظیم دینی مردم برای محو حکومت طاغوت به دلیل استمرار حکومت صالحان بوده که این خود مؤید شایسته خواهی در سطح جامعه و توده مردم است؛ پس مسئله این است که ویژگی‌های شایسته سالاری در نصب مدیران در سازمان‌های

دولتی و غیر دولتی ایران چیست تا بر اساس آن مدیران به شیوه ای نظام مند و برخوردار از صلاحیتهای مورد نیاز جمهوری اسلامی شناسایی شوند. در این راستا نبودن چنین چارچوبی این سؤال را مطرح می سازد که ویژگیهای اصلی شایسته سالاری در نصب مدیران کدام است.

### ۳ - اهداف تحقیق

#### ۳ - ۱ - هدف اصلی

عرضه الگوی مفهومی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران دستگاه قضایی در جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه مقام معظم رهبری

#### ۳ - ۲ - اهداف فرعی

۱ - مشخص کردن ویژگی کلیدی شایسته سالاری در نصب مدیران دستگاه قضایی از دیدگاه مقام معظم رهبری

۲ - تعیین روابط بین طبقات اصلی و فرعی شایسته سالاری در نصب مدیران دستگاه قضایی از دیدگاه مقام معظم رهبری

### ۴ - سؤالات تحقیق

#### ۴ - ۱ - سؤال اصلی

ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران دستگاه قضایی از دیدگاه مقام معظم رهبری کدام است؟

#### ۴ - ۲ - سؤالات فرعی

ویژگی کلیدی شایسته سالاری در نصب مدیران دستگاه قضایی از دیدگاه مقام معظم رهبری کدام است؟

روابط بین طبقات اصلی و فرعی شایسته سالاری در نصب مدیران دستگاه قضایی از دیدگاه مقام معظم رهبری چیست؟

## ۵ - کلید واژه‌ها و مفاهیم کلیدی

### ۵ - ۱ - شایسته سالاری

- شایسته‌سالاری<sup>۱</sup> به شیوه‌ای از حکومت یا مدیریت گفته می‌شود که دست‌اندرکاران بر پایه توانایی و شایستگی‌شان برگزیده شوند و نه بر پایه قدرت مالی یا موقعیت اجتماعی و فامیلی... و در واقع یک رویکرد و یک عامل برای انتصاب اشخاص در هر حکومت است (دانشنامه آزاد ویکی‌پدیا).

- شایسته سالاری به شناسایی، گزینش، جلب و جذب مداوم نیروی انسانی با کفایت و فراهم کردن زمینه‌های اعمال مدیریت برای توانمندی‌هایشان گفته می‌شود (دفتر بهبود سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۱۳۸۲).

- شایسته سالاری، فرایندی تلفیقی از فرایندهای شایسته خواهی، شایسته شناسی، شایسته سنجی، شایسته‌گزینی، شایسته‌گیری، شایسته‌گماری، شایسته‌داری و شایسته‌پروری است (رمضانی، ۱۳۷۸).

### ۵ - ۲ - شایستگی

- شایستگی، هر گونه دانش، مهارت، توانایی یا کیفیت شخصی است که از طریق رفتار نشان داده، و به تعالی خدمت دهی منجر می‌شود (باندر<sup>۲</sup>، ۲۰۰۳).

- شایستگی یعنی تشریح مکتوب از مهارت‌های شخصی و عادات کاری قابل سنجش که در جهت دستیابی به اهداف کار استفاده می‌شود (گرین<sup>۳</sup>، ۱۹۹۹).

- از دیدگاهی شایستگی در سه مفهوم بیان شده که عبارت است از:

- شایستگی رفتاری: گفته‌ها و رفتار فرد که در عملکرد قوی یا ضعیف وی تأثیر می‌گذارد.

- شایستگی دانش: آنچه هر فرد درباره واقعیت‌های فناوری و شیوه‌های هر شغل تخصصی در

سازمان می‌داند.

- شایستگی انگیزشی: احساس فرد درباره شغل یا سازمان و یا محیط شغلی است (مایرز<sup>۴</sup>،

۱۹۹۶).

1 - Meritocracy

2 - Bonder

3 - Green

4 - Mayer's

### ۵ - ۳ - بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری

منظور تمام مطالبی است که در مجموعه رهنمودهای مقام معظم رهبری آمده است؛ اعم از بیانات، سخنرانیها، خطبه‌ها، مصاحبه‌ها، دیدارها، مکتوبات، پیامها، نامه‌ها، پاسخها، تقدیرها، دستخط‌ها، یادداشتها، ابلاغها، انتصابها، موافقتنامه‌ها و حکمهایی که توسط معظم له صادر شده است.

### ۶ - ضرورت و اهمیت شایسته سالاری از نگاه قوانین ایران

#### ۶ - ۱ - ویژگیهای نظام اداری شایسته سالار در چشم انداز ۲۰ ساله:

پاسخگو، شفاف و ارزش افزا، اثر بخش، نتیجه گرا، آینده نگر و بهره ور، شهروند مدار، خدمتگزار و مردم سالار، مشارکت جو و مشارکت پذیر، شایسته سالار و دانشگرا، توسعه گرا و نواندیش، انسانگرا، خود کنترل و متکی به الگوهای مدیریتی آینده نگر، استراتژیست و راهبر، پیشتاز در تحولات و برنامه های اصلاحی (طباطبایی و انصاری، ۱۳۸۴: ۹۰)

#### ۶ - ۲ - شایسته سالاری در قانون مدیریت خدمات کشوری

در ماده ۲۸ فصل سوم (حقوق مردم)، دولت مکلف شده است تا به منظور تأمین حقوق مردم، رضایت و عدم رضایت مردم از عملکرد کارکنان را در ارتقا، انتصاب و تمدید قراردادهای استخدامی لحاظ کند و....

ماده ۴۱ فصل ششم (ورود به خدمت)، اشاره می کند ورود به خدمت و تعیین صلاحیت استخدامی افرادی که داوطلب استخدام در دستگاه های اجرایی هستند با رعایت مراتب شایستگی و برابری فرصتها انجام شود.

ماده ۴۹ فصل ششم (ورود به خدمت)، شرط تمدید قرارداد کارمندان پیمانی، کسب نتایج مطلوب از ارزیابی عملکرد و هم چنین ارتقای سطح علمی و تخصصی در زمینه شغل مورد تصدی عنوان شده است.

ماده ۵۳ فصل هشتم (انتصاب و ارتقای شغلی)، انتصاب و ارتقای شغلی کارمندان باید با رعایت شرایط تحصیلی و تجربی لازم و پس از احراز شایستگی و عملکرد موفق در مشاغل قبلی آنان صورت گیرد.

ماده ۵۴ فصل هشتم (انتصاب و ارتقای شغلی)، اشاره می کند که به منظور استقرار نظام

شایستگی، دستگاه های اجرایی موظفند شرایط تخصصی لازم را تعیین کنند تا افراد از مسیر ارتقای شغلی به مراتب بالاتر ارتقا یابند و... (قانون مدیریت خدمات کشوری، ۱۳۸۷).

### ۶ - ۳ - شایسته سالاری در سیاستهای کلی نظام اداری

برخی سیاستهای مرتبط با شایسته سالاری در سیاستهای کلی نظام اداری عبارت است از:

- ۱ - نهادینه سازی فرهنگ سازمانی مبتنی بر ارزشهای اسلامی و کرامت انسانی
- ۲ - عدالت محوری در جذب، تداوم خدمات و ارتقای منابع انسانی
- ۳ - بهبود معیارها و روزآمدی روشهای گزینش منابع انسانی به منظور جذب نیروی انسانی توانمند، متعهد و شایسته و پرهیز از تنگ نظریها و نگرشهای سلیقه ای و غیر حرفه ای
- ۴ - دانشگرایی و شایسته سالاری مبتنی بر اخلاق اسلامی در نصب و ارتقای مدیران
- ۵ - توجه به اثربخشی و کارایی در فرایندها و روشهای اداری
- ۶ - دانش بنیان کردن نظام اداری با ابتدا بر ارزشهای اسلامی
- ۷ - قانونگرایی، گسترش فرهنگ مسئولیت پذیرش اداری و اجتماعی، پاسخگویی و تکریم ارباب رجوع و شهروندان و پرهیز از برخورد سلیقه ای و فردی در تمام فعالیتها (فرشاد ماهر و ابراهیمیان، ۱۳۸۹).

### ۶ - ۴ - شایسته سالاری در برنامه ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

در برنامه ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد که به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی در سال ۱۳۸۲ به تصویب رسید در ارتباط با شایسته سالاری موارد زیر تصریح شده است:

الف: بند ج ماده ۱ یکی از راههای تحقق ارتقای سلامت نظام اداری برقراری نظام شایسته سالاری در انتخابها و انتصابها عنوان شده است.

ب: در بند (ی) ماده ۱ تصریح شده است سازمان مدیریت و برنامه ریزی موظف است لایحه شایسته سالاری و انتخاب و انتصاب مدیران را با تأکید بر تعیین صلاحیت تخصصی تهیه کند.

ج: در بند (د) ماده ۳ تمام دستگاه ها برای جذب شایسته ترین افراد و ایجاد نظامهای تشویقی برای کارکنان شایسته و دارای سلامت در نظام اداری موظف شده اند (قانون برنامه ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، ۱۳۸۲).

## ۷ - نگاهی اجمالی به شایسته سالاری در برخی کشورها

جدول شماره ۱ - شایسته سالاری در برخی کشورها

کشورها	روش شناسی	هدف	اصول شایسته سالاری و شایستگی‌های اصلی	منبع
امریکا	مطالعه تطبیقی	ارزیابی نظام شایسته سالاری	رهبری تغییر، رهبری افراد، نتیجه‌گرایی، شم تجاری، ایجاد همبستگی و ارتباط	لطیفی، میثم و سهرابی، روح اله (۱۳۸۴)
انگلستان	مطالعه تطبیقی	ارزیابی نظام شایسته سالاری	رهبری، تفکر استراتژیک، نتیجه‌گرایی، مدیریت افراد، ارتباطات، مدیریت منابع مالی، اثر بخشی فردی، هوش و خلاقیت و قضاوت، صلاحیتهای تخصصی	۱. لطیفی، میثم و سهرابی، روح اله (۱۳۸۴) ۲. تلخیص از اصول شایسته سالاری OCPA، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (۱۳۸۱)
هلند	مطالعه موردی	استخدام و انتخاب مستخدمان کشوری و بهبود کارراهه، تعیین نقاط قوت و ضعف، ایجاد طرحهای بهبود نیروها، مربیگری و یادگیری از طریق تجربه	حکمرانی منسجم، حل مسئله، رفتارهای بین شخصی، اثر بخشی عملیاتی، تأثیرگذاری، انعطاف پذیری، حساسیت در حکمرانی	هاندم و واندر مولن <sup>۱</sup> (۲۰۰۰: ۳۵۰)
ایران	نظریه داده بنیاد	فراهم آوردن ابزاری برای پرورش مدیران و رهبران استراتژیک و نیز عرضه ابزاری که بتوان با آن به انتخاب، پرورش و ارزیابی مدیران در بخش عمومی پرداخت با استفاده از نظر امام خمینی (ره).	خدمتگزاری، مسئولیت پذیری، شایستگی‌های شخصی، پاسخگویی، اسلامی بودن، مردمی بودن و عدم توجه به منافع شخصی	اسدی فرد، رویا (۱۳۸۹)

## ۸ - روش شناسی پژوهش

### ۸ - ۱ - استراتژی نظریه پردازی داده بنیاد

روالی نظام مند و کیفی است که مورد استفاده قرار می گیرد تا نظریه‌ای تولید کند تا هر فرایند، کنش یا برهمکنش را درباره یک موضوع واقعی در سطح مفهومی کلی تشریح کند (کرسول<sup>۱</sup>، ۲۰۰۴).

### ۸ - ۲ - مراحل استراتژی نظریه داده بنیاد

- مرحله کدگذاری باز: مهمترین مرحله در نظریه داده بنیاد است. کدگذاری باز، فرایند تحلیلی است که از طریق آن، مفاهیم شناسایی، و ویژگیها و ابعاد آنها در داده ها کشف می شود (استراوس و کوربین<sup>۲</sup>، ۱۹۹۸)؛ سپس در مرحله بعد دوباره با توجه به شباهتها و تفاوتهای مشاهده شده، کدها طبقه بندی، و از مفاهیم انتزاعی تر برای نامیدن آنها استفاده، و تحت عنوان "طبقات فرعی" نامیده می شود.

- کدگذاری محوری: مرحله دوم تجزیه و تحلیل در نظریه داده بنیاد است. هدف از این مرحله برقراری رابطه بین طبقه های فرعی تولید شده (در مرحله کدگذاری باز) است؛ به عبارت دیگر طبقات فرعی دارای محتوای مشابه با یکدیگر ترکیب می شود و به صورت انتزاعی تر درمی آید و به نام "طبقات اصلی" نامیده می شود (قادری عابد، ۱۳۹۰).

- کدگذاری انتخابی: کدگذاری انتخابی (براساس نتایج دو مرحله قبلی کد گذاری) مرحله اصلی نظریه پردازی است. به این ترتیب که طبقه محوری را به شکل نظام مند به دیگر طبقه ها ربط می دهد و آن روابط را در چارچوب روایت، عرضه، و طبقه هایی را اصلاح می کند که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز دارد. در این مرحله پژوهشگر بر حسب فهم خود از متن پدیده به صورت روشن نظریه نهایی را نشان می دهد (دانایی فرد، ۱۳۸۹).

1 - Creswell

2 - Strauss & Corbin



### ۸ - ۳ - الگوریتم تجزیه و تحلیل نظریه داده بنیاد (ایوز<sup>۱</sup>، ۲۰۰۱)



### ۹ - تحلیل داده های بیانات و مکتوبات رهبری

#### ۹ - ۱ - کدگذاری

اولین فعالیت تحلیلی برای شکل دهی طبقه ها در اجرای استراتژی نظریه داده بنیاد، فرایند کدگذاری است که در سه مرحله انجام می پذیرد. در اولین گام از این پژوهش متن کامل بیانات، سخنرانیها، نامه ها، ابلاغها و انتصابات مقام معظم رهبری از اول فروردین ۱۳۶۸ تا پایان اسفند ۱۳۸۸ مورد مطالعه و نمونه گیری قرار گرفت که ۱۳۹۷ کد اولیه به شرح جدول زیر در مرحله کدگذاری باز انتخاب شد. کدهای تکراری و مشابه بسیاری بین آنها مشاهده شد که محقق برای اینکه بتواند با تعداد کدهای کمتری کار کند، پس از مرور مکرر و تعیین شباهتها و تفاوتها، کدهایی را که محتوای مشترکی داشت در هم ادغام یا حذف، و یا گویا ترین آنها را تحت کد مشترکی نامگذاری کرد که نسبت به کدهای اولیه جامعتر بود.

- 1 - Eaves
- 2 - Line by Line invivo Coding
- 3 - Shorter code phrases
- 4 - Categorization of concepts
- 5 - Subcategories
- 6 - Core category

جدول شماره ۲ - تعداد کدهای اولیه در مرحله کدگذاری باز

ردیف	سال بیان مطالب	تعداد کدهای اولیه در مرحله کدگذاری باز	ردیف	سال بیان مطالب	تعداد کدهای اولیه در مرحله کدگذاری باز
۱	۱۳۶۸	۱۵۳	۱۲	۱۳۷۹	۵۸
۲	۱۳۶۹	۱۳۸	۱۳	۱۳۸۰	۷۷
۳	۱۳۷۰	۸۵	۱۴	۱۳۸۱	۶۲
۴	۱۳۷۱	۲۷	۱۵	۱۳۸۲	۱۱۱
۵	۱۳۷۲	۳۴	۱۶	۱۳۸۳	۸۹
۶	۱۳۷۳	۲۶	۱۷	۱۳۸۴	۸۳
۷	۱۳۷۴	۳۶	۱۸	۱۳۸۵	۶۶
۸	۱۳۷۵	۳۴	۱۹	۱۳۸۶	۶۸
۹	۱۳۷۶	۳۸	۲۰	۱۳۸۷	۵۴
۱۰	۱۳۷۷	۳۱	۲۱	۱۳۸۸	۶۱
۱۱	۱۳۷۸	۶۶	جمع کل		شامل ۱۳۹۷ کد اولیه در مرحله کدگذاری باز است.

### ۹ - ۲ - کدگذاری محوری و انتخابی

پس از تعیین کدهای اولیه در اولین مرحله استراتژی داده بنیاد، کدگذاری محوری انجام می‌شود که عبارت است از طبقه بندی کردن مفاهیمی که در مرحله اول به دست آمده است؛ در این مرحله طبقات اصلی و فرعی الگو تلخیص می‌شود و پژوهشگر طبقه های ظهور یافته را بازبینی می‌کند و سرانجام، مرحله نهایی در استراتژی نظریه داده بنیاد، کدگذاری انتخابی است که از بین طبقات اصلی به دست آمده برای ساخت الگو، طبقه ای که بیشترین جامعیت را دارد و از لحاظ کمیت و کیفیت بیشترین تمایز را با سایر طبقات دارد به عنوان طبقه اصلی انتخاب می‌شود.

### ۹ - ۳ - نمونه هایی از کدهای اولیه در کدگذاری باز

بخشی از کدهای اولیه طبقه مرکزی "کارامدی" و "عدالت خواهی" که در مرحله کدگذاری باز از متن بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری انتخاب، و نیز چگونگی تشکیل طبقات اصلی و فرعی عرضه می‌شود. عدد اول از سمت راست، شماره کد باز اولیه و عدد دوم بیانگر سال بیان مطالب، و نشانی دقیق و شماره صفحه نیز در انتها ذکر شده است.

شایستگی‌های کلیدی در نصب مدیران دستگاه قضایی بر اساس بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / ۹۳

جدول شماره ۳ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی کارآمدی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۹۴	۱۳۶۸	انتظار می‌رود در این مسئولیت مهم از همکاری دستگاه‌های ذی-ربط و نیز عناصر کارآمد و متعهد و مؤمن برخوردار شوید.	حکم انتصاب ریاست بنیاد مستضعفان و جانبازان: ۹۹
۱۱۳	۱۳۶۹	اگر کشوری بخواهد به سمت استقلال اقتصادی برود، احتیاج به نیروی انسانی کارآمد، منابع درامدزا، امکانات فراوان، دانش، تخصص ... دارد.	بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران: ۲۲
۲۴	۱۳۷۳	هر خدمتی که از روی علم و معرفت و آگاهی و تحصیلات است، ارزشش بیشتر است.	بیانات در دیدار گروهی از خواهران پرستار: ۹۶
۲۲	۱۳۷۰	اولاً نوآوری داشته باشید و در برنامه ابتکار به کار ببرید. ثانیاً در محتواها حتماً یک عمق بیشتر به وجود بیاورید. ثالثاً روشهایی به وجود بیاورید که این برنامه بلوغت بشود.	بیانات در دیدار با کارکنان صدای جمهوری اسلامی ایران: ۴۵۰
۲۶	۱۳۷۰	آن چیزی که مهم است، ابتکار و نوآوری است.	بیانات در دیدار دفتر پژوهش فرهنگ جبهه: ۳۶۹
۷	۱۳۷۱	هرچه در این میدانهای ابتکار و نوآوری... پیش بروید، مورد نیاز ملت و کشورتان است.	بیانات در دیدار اعضای نیروی هوایی ارتش: ۱۶۷
۴۵	۱۳۷۰	در سطوح بالا، آن نیروی مؤمن و با اخلاص را جستجو بکنید. البته این به معنای آن دعوی معروف «تخصص یا تعهد» نیست؛ نه، بحث بر سر کارآمدها و کاردانهاست.	بیانات در دیدار با اعضای هیئت وزیران: ۱۵۵
۹	۱۳۷۴	هرچه می‌توانید ابتکار و نوآوری به خرج دهید و راه‌های مایثر را انتخاب کنید.	بیانات در دیدار با جمعی از فرماندهان و نیروهای ارتش: ۹۴
۱۹	۱۳۷۵	اینکه ما مرتب می‌گوییم مواظب باشید که چه کسی را به مجلس شورای اسلامی می‌فرستید به‌خاطر این است که کسانی را بفرستید که فدایی اسلام باشند؛ بدانند که فقط اسلام درد این کشور و ملت را درمان خواهد کرد و بس. کسانی را بفرستید که تجربه داشته باشند و گول نخورند.	بیانات در دیدار با مردم در مشهد: ۱
۲۶	۱۳۷۷	مردم ... باید حقیقتاً دقت کنند تا افراد دلسوز، متدین و کارآمدی را که متناسب با این کارند، انتخاب کنند؛ چون کارآمدی به حسب کاری که ما یک شخص را برای انجام آن در نظر می‌گیریم، متفاوت است.	مصاحبه در مورد انتخابات شوراها هنگام رأی‌گیری: ۲۴۳

ادامه جدول شماره ۳ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی کارآمدی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۳۳	۱۳۷۸	انتخابات، یک کار بزرگ و یک اقدام شرعی و یک اقدام خدایی است؛ بگردید آدمهای مناسب را برای این کار مهم پیدا کنید. آدم مناسب چطور آدمی است؟ باید کارآمد باشد؛ این تجربه بیست ساله ماست.	بیانات در دیدار ائمه علمای مختلف مردم: ۱۶۹
۸۰	۱۳۷۸	بند ۲۷ اهتمام به نظم، قانونگرایی، روحیه کار و تلاش، خوداتکایی، قناعت و پرهیز از اسراف و تبذیر در سطح جامعه بویژه در کارگزاران و مسئولان نظام و مبارزه با فساد.	پیام به ریاست محترم جمهوری در خصوص سیاستهای کلی برنامه پنجساله سوم: ۱۵
۶۸	۱۳۸۰	دو سه نقطه اساسی در مورد کارآمدی وجود دارد که من به آنها اشاره می‌کنم: یکی اینکه عناصر نزدیک به خودتان را - که در واقع دستها و بازوهای شما هستند - از آدمهایی انتخاب کنید که کار را بشناسند... عامل مؤثر دیگر در کارآمدی، زیر نظر داشتن دائمی مدیران است.	بیانات در دیدار هیئت دولت: ۹۳
۵۱	۱۳۸۱	مردم ما به اسلام اعتقاد دارند؛ لذا توقعشان از مسئولان امر در کشور در هر رده‌ای این است که به این مسئولیتها عمل کنند و آنچه را که به عنوان وظیفه بر عهده آنهاست، انجام دهند. کارآمدی حکومت به این معناست.	بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان: ۱۸۴
۷۷	۱۳۸۲	همه تلاش و ابتکار و خلاقیت و دانش و تخصص و ایمان و صفا و معنویت خود را باید به کار گیرید تا بتوانید نقش تاریخی خود را که برای دنیا - نه فقط برای ایران اسلامی - تعیین کننده است، ایفا کنید.	بیانات پس از بازدید از ابتکارات و دستاوردهای نظامی نیروی هوایی سپاه: ۷۸
۵۲	۱۳۸۳	به کارگیری عقل، علم، تخصص و تجربه و به کار بردن همه ظرفیت دستگاه تحت مدیریت برای رسیدن به آرمانهای نظام اسلامی، رفتار دینی است.	بیانات در صحن جامع رضوی: ۱
۸۱	۱۳۸۳	مشروعیت همه ما بسته به انجام وظیفه و کارایی در انجام وظیفه است. بنده روی این اصرار و تکیه دارم که بر روی کاراییها و کارآمدی مسئولان طبق همان ضوابطی که قوانین ما متخذ از شرع و قانون اساسی است، بایست تکیه شود. هر جا کارآمدی نباشد، مشروعیت از بین خواهد رفت... ما باید به دنبال کارآمدی باشیم.	بیانات در دیدار با اعضای مجلس خبرگان رهبری: ۱۳۸

شایستگی‌های کلیدی در نصب مدیران دستگاه قضایی بر اساس بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / ۹۵

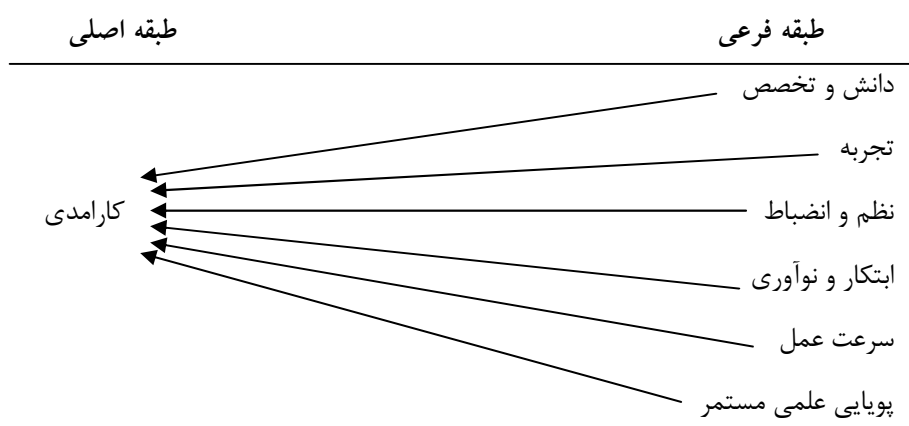
ادامه جدول شماره ۳ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی کارآمدی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۸۲	۱۳۸۳	می‌توان کشور را به رفاه و پیشرفت رساند؛ اما شرطش این است که ما کارآمدی خودمان و کارآمدی مسئولانمان را در همه انتخابها در همه گزینشها و در همه انتصابها حفظ کنیم.	بیانات در دیدار با اعضای مجلس خبرگان رهبری: ۱۳۸
۸۹	۱۳۸۳	۸۹؛ ۱۳۸۳ س - انقلاب یک امر مستمر است؛ انقلاب یعنی سازندگی؛ یعنی رویش و بالندگی. رویش و بالندگی بدون انضباط، بدون قانون و بدون نظم مگر ممکن است؟!	بیانات در دیدار با جهاد دانشگاهی: ۴۹
۳۴	۱۳۸۵	عزیزان من! اساس در همه مسئولیتها تدبیر، امانت و صداقت است. اگر آدمهای کارآمد امانت و صداقت نداشته باشند، کارآمدی آنها به نفع مردم تمام نخواهد شد. علاوه بر کارآمدی، انسانها باید متدبیر، امین، صادق، روراست و دلبسته به اهداف و آرمانهای دینی مردم باشند.	بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم: ۲۳۸
۶۳	۱۳۸۵	در بخشهای دولتی هم باید همه جدیت داشته باشند و سرعت عمل. البته «سرعت عمل» که می‌گوییم، مرادمان شتابزدگی نیست؛ سرعت عمل بدون شتابزدگی.	بیانات در دیدار مسئولان اقتصادی: ۲۶۲
۵۸	۱۳۸۶	این شرط بویژه در گزینش شهرداران و دهیاران، اهمیت می‌یابد. ملاک این گزینش، باید امانت و دینداری، کفایت و کارآمدی، نجابت و حسن سلوک با مردم باشد.	پیام به مناسبت آغاز سومین دوره شوراها شهر و روستا: ۴
۳۳	۱۳۸۷	۳۳؛ ۱۳۸۷ س - شاخصهای هویت اسلامی بایستی معلوم باشد: شاخص عدالت‌طلبی، شاخص ساده‌زیستی مسئولان، شاخص کار و تلاش مخلصانه، شاخص طلب و پویایی علمی بی‌وقفه و...	دیدار استادان و دانشجویان در دانشگاه علم و صنعت: ۱۸۰

نتیجه‌گیری: دانش و تخصص، تجربه، نظم و انضباط، ابتکار و نوآوری، سرعت عمل، پویایی علمی مستمر.

در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به کارگیری عقل، علم، تخصص و تجربه و به کار بردن همه ظرفیت دستگاه تحت مدیریت برای رسیدن به آرمانهای نظام اسلامی، رفتار دینی است. از نگاه ایشان کفایت و کارآمدی یکی از ملاکهای گزینش به شمار می‌آید و کارآمدی به حسب کاری که به هر شخص واگذار می‌شود، متفاوت است، معظم له بر کارایی و کارآمدی مسئولان بر

طبق قوانین و ضوابط تأکید فراوانی دارند و مشروعیت همه مسئولان را در اجرای وظیفه و کارایی در ادای وظیفه می دانند. طبق بیانات ایشان شرط رفاه و پیشرفت کشور در این است که مسئولان کارآمدی خودشان را در همه گزینشها و در همه انتصابات حفظ کنند.



نمودار شماره ۱ - رمز گذاری محوری طبقه کارآمدی

جدول شماره ۴ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی عدالت خواهی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۵۴	۱۳۶۸	فقط باید معیار را معیار قانون قرار داد. مرّ قانون باید رعایت شود. گاهی ممکن است انسان به نظرش برسد که اگر اینجا برطبق قانون عمل کنیم، مصلحت نباشد. در همانجا رعایت قانون از رعایت آن مصلحت بالاتر و لازمتر است.	بیانات در دیدار با اعضای شورای نگهبان قانون اساسی و مسئولان بخشهای نظارتی: ۷۷
۱۲۸	۱۳۶۸	مطلبی که باید مورد توجه همه برادران کارگزار از دولت و مسئولان قضایی و همه بخشها قرار گیرد، رعایت عدالت و انصاف در همه امور است.	بیانات در دیدار رئیس جمهور و هیئت وزیران: ۲۴۱
۱۳۷	۱۳۶۸	قاطعیت و انصاف و سرعت عمل و رعایت ضوابط اسلامی، شرایط لازمی است که هرگاه وجود داشته باشد، دستگاه قضایی کشور را مأمّن و ملجأ مظلومین و ضعفا می سازد و در آنان امید به وجود می آورد.	حکم انتصاب آیت الله محمد یزدی به سمت ریاست قوه قضائیه: ۸۳
۷۰	۱۳۷۰	در نظام اسلامی، عدالت مبنای همه تصمیم گیریهای اجرایی است.	پیام به مناسبت دومین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره): ۳۵

شایستگی‌های کلیدی در نصب مدیران دستگاه قضایی بر اساس بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / ۹۷

ادامه جدول شماره ۴ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی عدالت خواهی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۷۱	۱۳۷۰	اول، قاطعیت و صلابت در راه حق است. این خصوصیت، اگر نگوئیم مهمترین، حداقل بارزترین خصوصیت زندگی امیر المؤمنین است.	بیانات در دیدار با اقشار مختلف مردم: ۱۴
۲۴	۱۳۷۱	هدف ما، استقرار عدل در جامعه است.	بیانات در دیدار قشرهای مختلف مردم: ۱۳۳
۲۹	۱۳۷۶	عدالت در این جامعه، عاملی برای جذب دل‌های ملتها و مردم در همه جای دنیا به اسلام است. چرا؟ چون انسانها از بی‌عدالتی رنج می‌برند.	بیانات در اجتماع بزرگ مردم مشهد مقدس رضوی: ۱
۳۱	۱۳۷۶	سرینجه عدالت باید قوی باشد. دستگاه قضایی باید قوی باشد.	بیانات در دیدار با جمعی از فرماندهان و نیروی انتظامی: ۶۴
۵۲	۱۳۷۸	بدون عدالت، بدون استقرار عدل و انصاف، توحید معنایی ندارد. یکی از نشانه‌ها یا ارکان توحید، نبودن ظلم و نبودن بی‌عدالتی است.	بیانات در جشن بزرگ منتظران ظهور: ۱۳۱
۵۵	۱۳۷۸	مراقب باشید خط مستقیم و راه شناخته شده و درست را که راه وظیفه و راه قانون است از دست ندهید و رها نکنید.	بیانات در دیدار فرماندهان و گروهی از نیروی انتظامی: ۹۵
۸۰	۱۳۷۸	بند ۲۷ اهتمام به نظم، قانونگرایی، روحیه کار و تلاش، خوداتکایی، قناعت و پرهیز از اسراف و تبذیر در سطح جامعه بویژه در کارگزاران و مسئولان نظام و مبارزه با فساد	پیام به ریاست محترم جمهوری در خصوص سیاستهای کلی برنامه پنجساله سوم: ۱۵
۴۷	۱۳۷۹	اگر قاطعیت نداشته باشید و دچار تردید و تزلزل در اقدام شوید، خود شما عامل ناامنی می‌شوید؛ چون دستگاهی که مسئول امنیت است، اگر دچار تزلزل شود، بزرگترین مشوق برای به وجود آوردن ناامنی است.	بیانات در دیدار شورای تأمین استانها: ۱۶۱
۲۶	۱۳۸۰	مجموعه قوانین در نظام جمهوری اسلامی باید به یک قله منتهی شود و آن عبارت است از عدالت؛ «بالعدل قامت السموات و الأرض».	بیانات در دیدار مسئولان قوه قضائیه: ۶۵
۵۷	۱۳۸۰	نصیحت دوم من، مسئله عدالت‌پروری است. ما برای اجرای عدالت آمده‌ایم.... اهتمام اصلی دولت در همه سیاستهای اجرایی و بخشی، باید رفع محرومیت به نفع ایجاد عدالت باشد. این باید اولین چیزی باشد که مورد نظر قرار می‌گیرد.	بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت: ۹۳

ادامه جدول شماره ۴ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی عدالت خواهی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۵۹	۱۳۸۰	اساس باید درست باشد. اساس درست، آن نظام و حکومتی است که بر پایه احکام الهی بنیاد شده باشد و مسئولان آن از عدالت و تقوا برخوردار باشند.	بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم: ۱۹۲
۱۰۴	۱۳۸۲	فلسفه نظام جمهوری اسلامی این است که بتواند هم‌چنانکه اسلام از مسئولان، انسانها و ملتها خواسته است در میان مردم، هم عدالت، هم اخلاق، هم معنویت و هم رفاه مادی را به وجود آورد.	بیانات در اجتماع بزرگ مردم قزوین: ۱۷۲
۷۲	۱۳۸۳	نظام اسلامی، نظام عدل و انصاف و رسیدگی به مردم و احترام به حقوق انسانها و مقابله با ظلم قوی به ضعیف است.	بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران: ۱۸۳
۶۱	۱۳۸۴	در اسلام، عدالت مسئله بسیار مهمی است. ارزشی که از نظر اسلام به هیچ وجه و در هیچ شرایطی مورد مناقشه قرار نمی‌گیرد، عدالت است.	بیانات در اجتماع بزرگ مردم رفسنجان: ۶۷
۶۴	۱۳۸۴	تکیه بر عدالت، اساسی‌ترین و محوری‌ترین اصل یک حرکت الهی است؛ ادامه کار همه انبیا و مصلحان بزرگ تاریخ است.... عدالت، شعار اصلی و هدف بزرگ انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی بوده و هست.	بیانات در مراسم تنفیذ حکم ریاست جمهوری دکتر محمود احمدی‌نژاد: ۱۳۶
۲۲	۱۳۸۵	در منطق جمهوری اسلامی، توسعه و پیشرفت بدون عدالت معنی ندارد.	بیانات در مشهد: ۳
۴۷	۱۳۸۵	عدالت با تعارف درست نمی‌شود؛ اولاً قاطعیت می‌خواهد. ثانیاً ارتباط با مردم می‌خواهد. ثالثاً ساده‌زیستی و مردمی بودن لازم دارد و بالاتر از همه، خودسازی و تهذیب می‌خواهد؛ این هم جزو پیش شرطها و پیش نیازهای اجرای عدالت است.	بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام: ۶۲
۵۵	۱۳۸۵	فلسفه وجودی ما عدالت است.	بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام: ۶۲
۴۶	۱۳۸۷	در این دهه، گفتمان اصلی انقلاب، پیشرفت و عدالت است؛ پیشرفت در همه ابعاد علمی و اقتصادی و اخلاقی و فرهنگی، و عدالت همه‌جانبه در توزیع فرصتها و امکانات مادی و معنوی.	پیام به هشتمین دوره مجلس: ۱۳

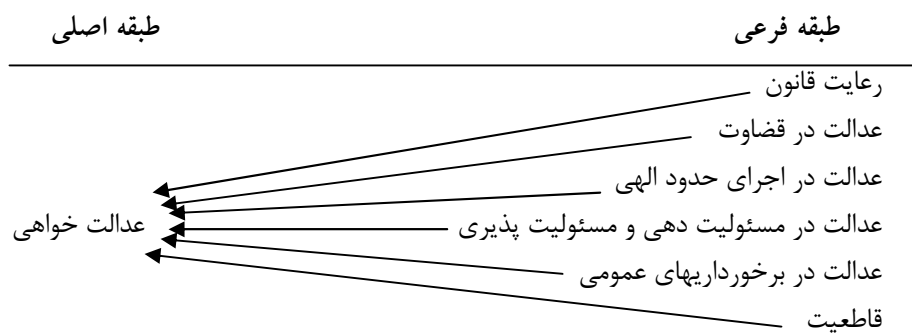


شایستگی‌های کلیدی در نصب مدیران دستگاه قضایی بر اساس بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / ۹۹

ادامه جدول شماره ۴ - برگزیده بیانات مقام معظم رهبری در ارتباط با ویژگی عدالت خواهی

کد	سال	کلام رهبری	نشانی
۱۷	۱۳۸۸	اگر شما که جزو نخبگان هستید، قانون را رعایت نکردید، انتظار نداشته باشید که بدنه جامعه قانون را رعایت کند.	بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی: ۸۶
۱۸	۱۳۸۸	عدل همان رعایت قانون است.	بیانات در دیدار رئیس و مسئولان قوه قضائیه: ۹۳
۴۳	۱۳۸۸	به نظر ما تمایز ده سال آینده با سه دهه گذشته در آمادگی‌های بسیار وسیع و عظیمی است که در کشور عزیزمان برای پیشرفت و عدالت به وجود آمده است.	بیانات در اجتماع زائران حضرت علی بن موسی الرضا(ع): ۱

**نتیجه گیری:** رعایت قانون، عدالت در قضاوت، عدالت در اجرای حدود الهی، عدالت در مسئولیت دهی و مسئولیت پذیری، عدالت در برخورداریهای عمومی، قاطعیت در بیانات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) یکی از نشانه‌ها یا ارکان توحید، نبودن ظلم و بی‌عدالتی است و بدون استقرار عدل و انصاف، توحید معنایی ندارد؛ لذا فلسفه وجودی مسئولان و مبنای همه تصمیم‌گیریهای اجرایی، عدالت است و توسعه و پیشرفت بدون عدالت معنی ندارد. عدالت، شعار اصلی و هدف بزرگ دائمی انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی است و تلاش برای عدالت اجتماعی و پُر کردن شکاف طبقاتی، بزرگترین مسئولیت مسئولان به شمار می‌آید. طبق بیانات ایشان اگر انقلاب در خلال ماده و قانون و آیین‌نامه و مقررات مجسم و متجسد نباشد، خیالی و بی‌ضابطه خواهد شد و عدل همان رعایت قانون است، لذا عدالت یک اصل است و نیازمند قاطعیت و عدالت خواهی، یک انگیزه همگانی برای مسئولان به شمار می‌رود.



نمودار شماره ۲ - رمز گذاری محوری طبقه عدالت خواهی

## ۱۰ - ارزیابی پایایی و روایی پژوهش

در این پژوهش، پس از انتخاب کدهای اولیه از متن بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری و مفهوم سازی آنها در قالب طبقات اصلی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران، مجموعه ای از ویژگیها مشخص شد که به عنوان برداشتهای اولیه محقق فهرست شد تا مبنای طراحی پرسشنامه تحقیق قرار گیرد. توجه به این نکته ضروری است که این طبقات به هیچ وجه معرفی کننده دیدگاه نهایی محقق نیست و برای شروع نظرخواهی از خبرگان تنظیم شد. روش کار در بیشتر موارد بدین گونه بود که پس از مصاحبه توجیهی، پرسشنامه تنظیم شده در اختیار افراد قرار می گرفت و در مراجعه بعدی، پرسشنامه تکمیل شده دریافت می شد. در ادامه میانگین، انحراف معیار، واریانس، حداقل مقدار و حداکثر مقدار هر یک از طبقات اصلی و فرعی نتایج پرسشنامه محاسبه، و مشخص شد خبرگان نظریات محقق را پذیرفته، و رد نکرده اند؛ لذا بررسی نظر خبرگی مبنای طراحی الگوی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران قرار گرفت.

## ۱۱ - یافته های پژوهش

یکی از یافته های این پژوهش، مشخص کردن الگوی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران از دیدگاه مقام معظم رهبری است که محقق با استفاده از رویکرد نظریه تئوری داده بنیاد به مفهوم سازی داده های حاصل از متن کامل بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) از اول فروردین ۱۳۶۸ تا پایان اسفند ۱۳۸۸ پرداخته و بر اساس آن طبقات اصلی و فرعی الگوی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران در جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) را استخراج کرده است. بر این اساس الگوی ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران در جمهوری اسلامی ایران دارای نه طبقه اصلی شامل معرفت و ایمان، عبودیت و عمل صالح، احساس مسئولیت و تعهد، عدالت خواهی، مردمی بودن، روحیه و تفکر بسیجی، خدمتگزاری، خودباوری و اعتماد به نفس و کارآمدی است که هر کدام از طبقات اصلی خود به طبقات فرعی تقسیم می شود. بر این اساس طبقه اصلی معرفت و ایمان در کنار طبقات عبودیت و عمل صالح، احساس مسئولیت و تعهد و عدالت خواهی رکن اصلی محسوب شده و بر یکدیگر تأثیر گذار است. این طبقات در ادامه باعث شکل گیری خودباوری و اعتماد به نفس و کارآمدی

شایستگی‌های کلیدی در نصب مدیران دستگاه قضایی بر اساس بیانات و مکتوبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / ۱۰۱

می‌شود و در نهایت همه این ویژگیها باعث بروز ویژگیهای رفتاری؛ مردمی بودن، روحیه و تفکر بسیجی و خدمتگزاری می‌شود که با توجه به نتایج تحلیل آماری سؤالات پژوهش به ترتیب شایستگی‌های مکتبی، شایستگی‌های فردی و شایستگی‌های رفتاری مطرح است.



نمودار ۳ - الگوی مفهومی ویژگیهای شایسته‌سازاری در نصب مدیران

## ۱۲ - بررسی شاخصهای آماری الگوی شایسته‌سازاری در نصب مدیران از دیدگاه خبرگان

جدول شماره ۵ - بررسی میزان شاخصهای مرکزیت آماری طبقات اصلی

	معمول و ایمان	عبودیت و عمل صالح	احساس مسئولیت و تعهد	عدالت خواهی	مردمی بودن	خدمتگزاری	روحیه و تفکر بسیجی	خودباوری و اعتماد به نفس	کارآمدی
تعداد کل	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵
میانگین	۵	۴.۹۱	۵	۴.۹۶	۴.۹۸	۵	۴.۹۱	۵	۵
انحراف معیار	۰	۰.۲۸	۰	۰.۲۰	۰.۱۴	۰	۰.۲۸	۰	۰
واریانس	۰	۰.۰۸	۰	۰.۰۴	۰.۰۲	۰	۰.۰۸	۰	۰
کمترین مقدار	۵	۴	۵	۴	۴	۵	۴	۵	۵
بیشترین مقدار	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵

در تحلیلهای آماری مقدار تأثیرگذاری شاخصها با توجه به میزان میانگین کل آنها به ترتیب شاخصهای کارآمدی، معرفت و ایمان، عدالت خواهی، خدمتگزاری، احساس مسئولیت و تعهد و

عبودیت و عمل صالح، خودباوری و اعتماد به نفس، مردمی بودن، روحیه و تفکر بسیجی است.

### ۱۳ - بررسی شاخصهای آماری طبقه مرکزی کارآمدی

جدول شماره ۶ - بررسی میزان شاخصهای مرکزیت آماری کارآمدی

پویایی علمی مستمر	سرعت عمل	ابتکار و نوآوری	نظم و انضباط	تجربه	دانش و تخصص	کارآمدی
۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	تعداد کل
۴۸۲	۴۹۱	۴۸۷	۵	۵	۴۹۳	میانگین
۰.۳۸	۰.۲۸	۰.۳۴	۰	۰	۰.۲۵	انحراف معیار
۰.۱۴	۰.۰۸	۰.۱۱	۰	۰	۰.۰۶	واریانس
۴	۴	۴	۵	۵	۴	کمترین مقدار
۵	۵	۵	۵	۵	۵	بیشترین مقدار
میانگین کل شاخص با احتساب طبقه اصلی						۴.۹۳

### ۱۴ - بررسی شاخصهای آماری طبقه مرکزی عدالت خواهی

جدول شماره ۷ - بررسی میزان شاخصهای مرکزیت آماری معیار عدالت خواهی

قاعیت	عدالت در استفاده از امکانات عمومی	عدالت در مسئولیت دهی و مسئولیت پذیری	عدالت در اجرای حدود الهی	عدالت در قضاوت	رعایت قانون	عدالت خواهی
۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	تعداد کل
۴۸۷	۴۷۶	۴۹۸	۴۹۶	۵	۵	میانگین
۰.۳۴	۰.۳۴	۰.۱۴	۰.۲۰	۰	۰	انحراف معیار
۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۰۲	۰.۰۴	۰	۰	واریانس
۴	۴	۴	۴	۵	۵	کمترین مقدار
۵	۵	۵	۵	۵	۵	بیشترین مقدار
میانگین کل شاخص با احتساب طبقه اصلی						۴.۹۱

با عنایت به ویژگیهای طبقه مرکزی در استفاده از استراتژی نظریه داده بنیاد مهمترین دستاورد

این پژوهش را می توان ظهور طبقه مرکزی کارآمدی عنوان کرد. محوریت معیار کارآمدی با

بررسی متن احکام ۲۸۲ انتصابات مقام معظم رهبری در فاصله سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۸ نیز مورد تأیید قرار گرفت و رد نشد. در این رابطه برابر بررسی انجام شده مفاهیم طبقات فرعی و اصلی طبقه کارآمدی نسبت به هشت طبقه اصلی دیگر حاصل از پژوهش ۴۳ درصد احکام انتصابات صادر شده توسط معظم له را به خود اختصاص داده است. یکی دیگر از دستاوردهای این تحقیق را می‌توان دستیابی به طبقه فرعی رعایت قانون عنوان کرد که بین ویژگیهای شایسته سالاری وجود این ویژگی در نصب مدیران قوه قضاییه اهمیتی دو چندان دارد.

## ۱۵ - نتیجه گیری

پژوهش در زمینه ویژگیهای شایسته سالاری در نصب مدیران بر مبنای فرهنگ اسلامی و ایرانی امروزه با توجه به الزامات قانونی رو به فزونی است؛ لذا تحقیق، گامی کوچک در این زمینه به شمار می‌رود. در ادبیات مقام معظم رهبری به کارگیری دانش، تخصص و تجربه برای رسیدن به آرمانهای نظام اسلامی، رفتار دینی است. از نگاه ایشان کارآمدی یکی از ملاکهای گزینش به شمار می‌آید و کارآمدی به حسب کاری که به هر شخص واگذار می‌گردد، متفاوت است، معظم له بر کاراییها و کارآمدی مسئولان طبق قوانین و ضوابط تأکید فراوانی دارند و مشروعیت همه مسئولان را در اجرای وظیفه و کارایی در ادای وظیفه می‌دانند. بر اساس نتایج این پژوهش این نکته مورد تأیید قرار گرفت که کلیدی ترین ویژگی شایسته سالاری در نصب مدیران از دیدگاه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) کارآمدی است که طبقات فرعی آن نیز دانش و تخصص، تجربه، نظم و انضباط، ابتکار و نوآوری، سرعت عمل و پویایی علمی مستمر است؛ لذا کارآمدی و رعایت قانون، کلید واژه شایسته سالاری در نصب مدیران به شمار می‌رود.

### منابع فارسی

- دانشنامه آزاد ویکی پدیا  
دفتر بهبود سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، ۱۳۸۲  
رمضانی، رضا (۱۳۸۷). **نظام شایسته سالاری در مدیریت کشور**. گزارش اول سازمان امور اداری و استخدامی کشور. معاونت مدیریت و توسعه منابع انسانی.  
اسدی فرد، رؤیا (۱۳۸۹). "خدمتگزاری شایستگی کلیدی مدیران دولتی ایران". **مجله علوم انسانی دانشگاه امام**

حسین (ع). ش ۷۹.

سید علی، خامنه‌ای (۱۳۹۰). حدیث ولایت. تهران: دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی).

دانایی فرد، حسن (۱۳۸۹). استراتژی های نظریه پردازی. تهران: انتشارات سمت.

دانایی فرد، حسن؛ فقیهی، ابوالحسن (۱۳۷۵). بوروکراسی و توسعه در ایران؛ نگاهی تاریخی - تطبیقی. تهران: نشر رسا.

طباطبایی، سید احمد؛ انصاری رنانی، قاسم (۱۳۸۴). شایسته سالاری و توسعه شایستگی در چشم انداز برنامه توسعه. مجموعه مقالات نخستین همایش شایسته سالاری در سازمان‌ها. تهران: جهاد دانشگاهی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.

فرشباف ماهرویان، جواد؛ ابراهیمیان، جواد (۱۳۸۹). بررسی کلی سیاست های نظام اداری و تأثیر آن بر شایسته سالاری. بیمه مرکزی. دسترسی به نسخه الکترونیکی: <http://www.Saramadan1404.ir>

قادری عابد، امیرحسین. تئوری داده بنیاد. دسترسی به نسخه الکترونیکی:

<http://www.Ayandehpajoohi.com>

قانون برنامه ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد؛ ابلاغی ۱۳۹۰/۱۰/۱۷ ریاست محترم جمهوری.

قانون مدیریت خدمات کشوری (۱۳۸۷). معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور. تهران: فرمنش

لطیفی، میثم؛ سهرابی، روح اله (۱۳۸۴). ارزیابی تطبیقی نظام شایسته سالار در کشورهای منتخب و ارائه پیشنهاد. مجموعه مقالات نخستین همایش شایسته سالاری در سازمان‌ها. تهران: جهاد دانشگاهی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.

#### منابع انگلیسی

- Bonder, A. (2003). **A blueprint for the future: Competency based management in KRDC.** Canada
- Creswell, J. W. (2004) (2 Eds)." **Educational Research Planing, Conducting and Evaluating Pualitative and Dualitative Research**". Prentice Hall
- Eaves Y. D. (2001) . "A synthesis technique for Grounded theory Data Analysis ". **Journal of Advanced Nursing.** 35 (5), PP: 654-663
- Glaser & Strauss, 1967, p.45; Glaser, 1978, p.36; Pandit, 1996; Lee, 2001, p.41
- Green P.C. (1999). **Building robust competencies: Linking human resource systems to organizational strategies.** San Francisco: yossey – Bass. Competency modelling 35
- Hondeghem. Annie , Vandermeulen. Filip . (2000).'' Competency Management in the Flemish and Dutch Civil Service'' . **International Journal Of Public Sector Management.** Vol.13 ; No.4 ; pg.342
- Lock,K(2001),**Grounded Theory in Management Research,** Thousandoaks,CA:Sage
- Mayer's. (1996). **Competencies and organizational success.**
- Strauss, Anselm L., & Corbin, Juliet (1998), **Basics of Qualitative Research Grounded Theory Procedures and Techniques,** Sage Lee, 2001, p.49